

Brusel 15. prosince 2020
(OR. en)

13750/20
ADD 1
LIMITE
PV CONS 28
RELEX 982

NÁVRH ZÁPISU Z JEDNÁNÍ

RADA EVROPSKÉ UNIE
(Zahraniční věci)

7. prosince 2020

OBSAH

strana

Nelegislativní činnosti

3.	Aktuální dění	3
4.	Transatlantické vztahy	3
5.	Strategická autonomie	3
6.	Jiné záležitosti.....	4
PŘÍLOHA – Prohlášení do zápisu z jednání Rady		5–9

Nelegislativní činnosti

3. Aktuální dění

Ministři si připomněli Mezinárodní den lidských práv (10. prosince) a uvítali přijetí globálního režimu sankcí EU v oblasti lidských práv (bod A).

Pokud jde o Venezuelu, Rada jednala o situaci v zemi po parlamentních volbách konaných dne 6. prosince, které nepovažuje za svobodné, spravedlivé ani demokratické. Rada zdůraznila, že Venezuela potřebuje politické řešení, které by ukončilo současnou patovou situaci a umožnilo poskytnout obyvatelstvu naléhavě potřebnou humanitární pomoc.

Pokud jde o Turecko, Rada vzala na vědomí pokračující provokace a hrozby ze strany Turecka a jednala o této otázce s ohledem na nadcházející zasedání Evropské rady.

Pokud jde o Gruzii, Rada uvedla, že nadále podporuje demokratický proces v této zemi a zprostředkovatelské úsilí delegace EU.

4. Transatlantické vztahy *výměna názorů*

Rada vedla výměnu názorů na priority EU pro spolupráci se Spojenými státy americkými. Rada přijala závěry o vztazích mezi Evropskou unií a Spojenými státy ve znění uvedeném v dokumentu 13724/20.

5. Strategická autonomie *výměna názorů*

Vysoký představitel prezentoval tuto otázku a hlavní body k jednání. Diskuse pokračovala během pracovního oběda prostřednictvím neformální výměny názorů.

6. Jiné záležitosti

Ministři se zabývali zákonem o národní bezpečnosti, který je od 30. června 2020 uplatňován v **Hongkongu**. EU bude nadále provádět opatření, která byla dohodnuta v červenci 2020.

Evropská komise informovala ministry o úspěšném završení jednání o nové dohodě o partnerství, která nahradí **dohodu z Cotonou**.

Švédsko informovalo ministry o výsledku zasedání Rady ministrů **OBSE**, které se konalo ve dnech 3. a 4. prosince 2020.

Ministři vyzvali k okamžitému ukončení nepřátelských akcí v **Etiopii** a k pokračování zprostředkovatelského úsilí Africké unie a zdůraznili, že je třeba zajistit přístup k humanitární pomoci.

Rada vzala na vědomí výsledek mezinárodní konference na podporu **libanonského lidu**, která se konala dne 2. prosince.

Maďarsko informovalo o nedávných útocích na maďarskou komunitu v Zakarpatské oblasti.

Rada si vyměnila názory na situaci v **Bělorusku** a na pokračující podporu ze strany EU.

Rada vzala na vědomí záměr vysokého představitele jednat na příštím zasedání Rady pro zahraniční věci o **vnějších aspektech migrace**.

Rada vzala na vědomí, že dne 14. prosince uspořádá německý ministr zahraničních věcí neformální zasedání ministrů **EU-27 a zemí Latinské Ameriky a Karibiku**.

Prohlášení k nelegislativním bodům „B“ č. 4 a 5 uvedeným v dokumentu 13600/20

K bodu „B“ č. 4: Transatlantické vztahy

PROHLÁŠENÍ POLSKA A MAĎARSKA

V souvislosti se závěry Rady o vztazích mezi Evropskou unií a Spojenými státy chápou Polsko a Maďarsko formulaci „rovnost žen a mužů“ (bod 1) jako odkaz na rovnost žen a mužů v souladu s články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii.

K bodu „B“ č. 5: Strategická autonomie

PROHLÁŠENÍ DÁNSKA

„Dánsko zdůrazňuje, že je důležité jasně rozlišovat formální a neformální jednání na úrovni Rady. Jak bylo uvedeno v době přijetí pořadu jednání, o této skutečnosti je třeba jasně informovat v dostatečném předstihu před zasedáními Rady, přičemž je třeba plně dodržovat lhůty stanovené v jednacím řádu Rady. Změna statusu bodu pořadu jednání bezprostředně před zasedáním Rady způsobuje některým členským státům potíže, pokud jde o povinnosti vůči vnitrostátním parlamentům, a nemělo by k ní tudíž docházet.“

Prohlášení k nelegislativním bodům „A“ uvedeným v dokumentu 13602/20

K bodu „A“ č. 5: **Závěry o paktu pro civilní SBOP**
 schválení

PROHLÁŠENÍ POLSKA A MAĎARSKA

„V souvislosti s návrhem závěrů Rady o paktu pro civilní SBOP chápou Polsko a Maďarsko formulace: „začleňovat do všech činností hledisko [...] genderové rovnosti“ (bod 8) a „zajistit hlubší a systematictější začleňování [...] genderových aspektů“ (8. odrážka bodu 9) jako odkaz na začleňování rovnosti žen a mužů v souladu s články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii.

Na základě tohoto vyjasnění Polsko a Maďarsko přijímají návrh týkající se závěrů Rady o paktu pro civilní SBOP.“

K bodu „A“ č. 6: **Závěry o úsilí EU v oblasti zprostředkování míru**
 schválení

PROHLÁŠENÍ POLSKA A MAĎARSKA

„V souvislosti se závěry Rady o úsilí EU v oblasti zprostředkování míru chápou Polsko a Maďarsko formulace: „EU a její členské státy budou [...] prosazovat genderovou rovnost [...]. V tomto kontextu je pro EU specifickou prioritou začleňování genderového hlediska [...], a Rada proto zdůrazňuje, že v tomto ohledu jsou zapotřebí zvláštní opatření.“ (bod 6) jako odkaz na začleňování rovnosti žen a mužů v souladu s články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii.

Na základě tohoto vyjasnění Polsko a Maďarsko přijímají návrh týkající se závěrů Rady o úsilí EU v oblasti zprostředkování míru.“

K bodu „A“ č. 7: **Rozhodnutí a nařízení Rady o omezujících opatřeních proti závažnému porušování a zneužívání lidských práv**
přijetí

PROHLÁŠENÍ BELGIE
ohledně prvořadě odpovědnosti států za lidská práva

„Belgie vítá přijetí rozhodnutí Rady a nařízení Rady o omezujících opatřeních proti závažnému porušování a zneužívání lidských práv, jimiž byl vytvořen režim sankcí EU v oblasti lidských práv. EU je založena na dodržování lidských práv a je odhodlána tato práva chránit jak v rámci EU, tak v globálním měřítku. Lidská práva hrají klíčovou úlohu při zajišťování míru a udržitelné bezpečnosti a jsou základním kamenem vnější činnosti EU.

Mělo by být jasně stanoveno, že prvořadou odpovědnost za zajištění lidských práv a ochranu obyvatelstva před porušováním lidských práv nesou státy. Belgie proto vítá 2. bod odůvodnění rozhodnutí Rady, kde se uvádí, že „státy nesou prvořadou odpovědnost za dodržování, ochranu a naplňování lidských práv, včetně zajištění souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv“.

Mezinárodní právo v oblasti lidských práv ukládá státům povinnost chránit jednotlivce a skupiny před zneužíváním lidských práv, zdržet se zasahování do požívání lidských práv nebo jejich omezování a přijímat pozitivní opatření pro usnadnění požívání lidských práv.

Z dlouhodobého hlediska je nejlepším způsobem, jak zabránit závažnému porušování lidských práv, řešení hlavních příčin konfliktu, prosazování lidských práv a zásad právního státu a posilování správy a institucí. Státy by tudíž neměly pouze podepisovat, ratifikovat a uplatňovat základní nástroje mezinárodního práva týkající se zákazu trestných činů krutého zacházení a předcházení těmto činům a ochrany (ohrožených) skupin obyvatelstva, nýbrž by měly zavést legislativní a institucionální mechanismy pro řešení porušování mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva v oblasti lidských práv a postavit pachatele před soud.

Pokud však některý stát není schopen či dokonce zjevně není ochoten své obyvatelstvo chránit, musí mezinárodní společenství urychleně a vhodným způsobem zakročit.

Tyto různé dimenze se odrážejí i v koncepci odpovědnosti za ochranu, která byla formulována na úrovni OSN. EU a její členské státy jsou důraznými zastánci této koncepce.

EU aktivně podporuje státy v jejich úsilí o ochranu a naplňování lidských práv, mimo jiné pomocí akčního plánu pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024, dvoustranných dialogů o lidských právech a evropského nástroje pro demokracii a lidská práva (EIDHR). To však také znamená, že pokud dojde k závažnému porušování lidských práv, nemůžeme mlčet. Globální režim sankcí EU v oblasti lidských práv je proto zapotřebí vidět z tohoto úhlu pohledu.“

PROHLÁŠENÍ BELGIE

ohledně hlasování kvalifikovanou většinou

„Belgie vítá přijetí rozhodnutí Rady a nařízení Rady o omezujících opatřeních proti závažnému porušování a zneužívání lidských práv, jimiž byl vytvořen režim sankcí EU v oblasti lidských práv. EU je založena na dodržování lidských práv a je odhodlána tato práva chránit jak v rámci EU, tak v globálním měřítku. Lidská práva hrají klíčovou úlohu při zajišťování míru a udržitelné bezpečnosti a jsou základním kamenem vnější činnosti EU.

Režim sankcí v oblasti lidských práv bude dalším nástrojem v souboru nástrojů EU určených k ochraně a prosazování lidských práv na celém světě. Režim sankcí by měl fungovat tak, aby přispíval k řešení závažného porušování a zneužívání lidských práv.

Belgie v tomto ohledu vyjadřuje politování nad tím, že podle čl. 5 odst. 1 rozhodnutí Rady budou muset být rozhodnutí o sestavení a změnách sankčního seznamu přijímána jednomyslně. Tímto požadavkem se naruší dopad režimu sankcí jako součásti souboru nástrojů EU na ochranu lidských práv a jako politického nástroje v rámci SZBP.

Belgie se domnívá, že k účinnější a věrohodnější SZBP ze strany EU, pokud jde o ochranu zájmů a hodnot EU, aniž by byly opomíjeny základní zájmy členských států, by přispělo pečlivé a dobře připravené rozšíření hlasování kvalifikovanou většinou v otázkách SZBP, včetně otázek týkajících se lidských práv a sankcí za jejich porušování. Belgie v tomto ohledu navrhuje otevřenou, horizontální diskusi o této otázce, která by měla proběhnout za vhodných podmínek a neměla by být spojena s žádným konkrétním předloženým návrhem.“

PROHLÁŠENÍ KOMISE

Komise bere na vědomí, že si Rada vyhradila prováděcí pravomoci v souvislosti s omezujícími opatřeními proti závažnému porušování a zneužívání lidských práv za účelem zajištění souladu s postupem pro změny a přezkum přílohy rozhodnutí (SZBP) 2020/1999. S odkazem na čl. 291 odst. 2 Smlouvy Komise i nadále zastává názor, že by bylo vhodnější svěřit prováděcí pravomoci Komisi. Ve věci C-440/14 P, National Iranian Oil Company („NIOC“) v. Rada a Komise, Soudní dvůr potvrdil, že prováděcí pravomoci mohou být svěřeny Radě ve „zvláštních, řádně odůvodněných případech“. Komise se proto domnívá, že věc „NIOC“ nelze považovat za precedens pro všechny úpravy prováděcích pravomocí v souvislosti s nařízeními Rady, jimiž se zavádějí omezující opatření. Vzhledem k tomu, že pojem „provádění“ zahrnuje uplatňování pravidel v konkrétních případech prostřednictvím aktů s individuální působností, je dále nezbytně nutné, aby byl prováděcí orgán schopen zajistit dodržení všech procesních záruk, na něž mají dotčené osoby právo.

PROHLÁŠENÍ KOMISE

ohledně hlasování kvalifikovanou většinou

Režimy sankcí EU se zavádějí rozhodnutími Rady přijímanými jednomyslně (článek 29 a čl. 31 odst. 1 Smlouvy o EU). Podle čl. 31 odst. 2 (třetí odrážky) SEU rozhoduje Rada kvalifikovanou většinou, přijímá-li „rozhodnutí k provedení rozhodnutí, které vymezuje akci nebo postoj Unie“. To je případ prováděcích rozhodnutí Rady, kterými se mění přílohy se seznamem označených osob podle rozhodnutí Rady, kterým se zavádí režim sankcí.

Komise v souladu se svým postojem vyjádřeným ve sdělení Komise ze září 2018 vyzývá Radu, aby pro změny příloh u režimů sankcí EU používala hlasování kvalifikovanou většinou v souladu s postupy podle čl. 31 odst. 2 (třetí odrážky) SEU.